

BASIN BÜLTENİ**28.06.2025****DEVA Partili Ekmen:
Kıyılar vatandaşın hakkıdır, ticarileştirilemez**

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, 26 Haziran 2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan ve Kültür ve Turizm Bakanlığına kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında kalan orman alanlarını turizm yatırımlarına tahsis etme yetkisi tanıyan düzenlemeyi Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşıyarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum’a soru önergesi verdi.

Bu değişiklikler, Anayasa’ya aykırıdır

DEVA Partili Ekmen; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Kurum’un yanıtlaması istemiyle TBMM Başkanlığına soru önergesi verdi. Ekmen açıklamasında, “Kıyılar anayasal olarak halkın ortak malıdır. ‘Kamuya açık’ ifadesinin pratikte özel şezlonglar, giriş ücretleri ve işletme bariyerleriyle nasıl aşındırıldığını defalarca gördük. Bu nedenle konunun TBMM çatısı altında, şeffaf biçimde tartışılması şarttır” ifadelerini kullandı.

Anayasa'nın 43. maddesini hatırlatan Ekmen, "Anayasaya göre kıyılar, devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla bu kıyıları çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir. 1982 tarihli 3621 sayılı Kıyı Kanunu da kıyıların kamu mülkiyetinde kalmasını ve herkesin serbestçe yararlanmasını esas alan önemli bir yasadır. Ancak son yıllarda kanun ve yönetmeliklerde yapılan bir dizi değişiklik, kıyı alanlarının özel işletmelere açılması, kamu kullanımının engellenmesi, yapılaşmanın önünün açılması ve kamu yararının ikinci plana atılması sonuçlarını doğurmuştur. Bu ise hem anayasaya hem de devletin kıyıları koruma yükümlülüğüne açıkça aykırıdır" dedi.

'Son üç yıl içinde kıyı şeritlerinde kamuya ait alanlardan özel işletmelere tahsis edilen yer sayısı ve toplam metrekare ne kadardır?'

Mersin Milletvekili Ekmen, Bakan Kurum'a yanıtlaması istemiyle verdiği önergede şu sorulara yanıt aradı:

1. 2022 yılından itibaren Kıyı Kenar Çizgisi (KKÇ) uygulaması kapsamında 100 metreden 50 metreye indirilen kıyı uzunluğu kaç kilometredir? Bu uygulama hangi illeri kapsamıştır?
2. Son üç yıl içinde kıyı şeritlerinde kamuya ait alanlardan özel işletmelere tahsis edilen yer sayısı ve toplam metrekare ne kadardır? Bu tahsislerin türleri (otel, marina, turistik tesis vb.) nedir?
3. 2022-2025 arasında SİT alanı, milli park, doğal koruma alanı veya orman statüsündeki kaç alan turizm yatırımı kapsamında yapılaşmaya açılmıştır?
4. Haziran 2025'te çıkarılan düzenleme ile deniz kıyısındaki ormanlık alanlarda yatırım izni verilen projeler hangileridir? Bu projelerin ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) raporu alıp almadığı kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
5. Valiliklere verilen KKÇ belirleme ve yapılaşma yetkilerinin saydamlığı nasıl denetlenmektedir? Bu yetkilerle planlanan yatırımların hukuki denetim süreçleri var mıdır?
6. Kıyılarda kamu erişimi için ayrılması gereken alan oranı % kaçtır? 2025 itibarıyla fiilen halkın erişemediği kıyı uzunluğu ne kadardır?
7. Kıyı Kanunu'nun 4. maddesindeki "kıyılar, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır" ilkesinin ihlal edildiği gerekçesiyle Bakanlığınıza yapılan başvuru sayısı son 3 yılda kaçtır?
8. Uluslararası kıyı yönetimi standartları (AB direktifleri, IUCN vb.) ile Türkiye'deki mevcut kıyı koruma rejimi karşılaştırıldığında, Türkiye'nin koruma seviyesi ne durumdadır?
9. Bakanlığınız kıyıların korunması ve kamuya açık tutulması konusunda yeni bir ulusal strateji hazırlamakta mıdır? Yerel yönetimler ve sivil toplum bu sürece dâhil edilecek midir?
10. Kıyılarda yapılaşma izni verilen yatırımların kentsel dönüşüm fonlarına ya da kamusal gelir paylarına katkısı nedir? Bu gelirlerin ne kadarı yeniden çevresel koruma için kullanılmaktadır?